

CA. COC8
Hill

CONSILIUL ECC.
Inregistrat nr. 1566
Data 11.04.2018

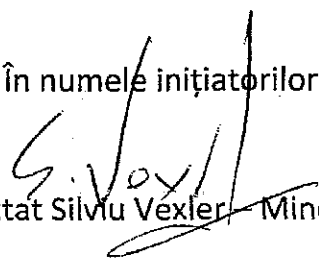
Biroul permanent al Senatului
Bp 135/29.03.2018

CĂTRE :

BIROUL PERMANENT AL SENATULUI

În conformitate cu prevederile art. 74 alin. (1) din Constituția României, republicată, vă înaintez spre dezbatere și adoptare **propunerea legislativă privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea antisemitismului.**

În numele inițiatorilor,

Deputat Silviu Vexler - Minorități

EXPUNERE DE MOTIVE

Deși ar trebui să fie doar o amintire a tragediilor care au însoțit cele mai întunecate momente ale istoriei umanității - ideile, concepțiile și doctrinele antisemite își păstrează în continuare efectele nocive, descoperă noi adepți dispuși să le promoveze și într-un mod de neînțeles sunt prezente în anumite segmente ale societății actuale.

Antisemitismul, în mod frecvent, acuză evreii de conspirații pentru a face rău umanității, iar evreii sunt, de obicei, învinuiți pentru lucrurile care merg rău/greșit. Această idee este exprimată în discursul public, în scris, în forme de expresie vizuală sau acțiuni și pot include stereotipuri calomnioase și însușiri cu caracter negativ.

În perioada martie 2016 – martie 2017, România a exercitat președinția Alianței Internaționale pentru Memoria Holocaustului (International Holocaust Remembrance Alliance / IHRA).

Cu ocazia primei reuniuni plenare a IHRA din România, organizată la București, în perioada 23-26 mai 2016, a avut loc un intens proces de negociere între cele 31 de state membre ale organizației, condus de România și finalizat cu adoptarea Definiției de lucru a antisemitismului, *prezentată în Anexa 1 la prezenta Expunere de Motive*. Decizia a fost luată pe fondul creșterii infracțiunilor pe bază de ură, în special în Europa, și vizează crearea celor mai eficiente mecanisme care să asigure protecția și apărarea drepturilor omului.

Ulterior, în Ședința de Guvern din 25 mai 2017, a fost adoptată Declarația Guvernului României de asumare a aplicării Definiției de lucru a antisemitismului, adoptată de Alianța Internațională pentru memoria Holocaustului.

La 1 iunie 2017, Parlamentul European a adoptat "Rezoluția referitoare la combaterea antisemitismului" (2017/2692(RSP), *prezentată în Anexa 2 la prezenta Expunere de Motive*, care menționează că **"întrucât combaterea antisemitismului este o responsabilitate a întregii societăți"**, iar **"numărul incidentelor antisemite în statele membre ale UE a crescut în mod semnificativ în ultimii ani, după cum relatează, printre altele, Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) și Agenția pentru**

Drepturi Fundamentale a UE (FRA)", și având în vedere "atacurile teroriste violente care i-au vizat pe membri ai comunității evreiești și care au avut loc în ultimii ani în mai multe state membre" :

- "subliniază că discursurile de incitare la ură și toate formele de violență împotriva cetățenilor europeni de origine evreiască sunt incompatibile cu valorile Uniunii Europene",
- **"invită statele membre și instituțiile și agențiile UE să adopte și să aplice definiția operațională a antisemitismului a Alianței Internaționale pentru Comemorarea Holocaustului (IHRA) pentru a sprijini autoritățile judiciare și de aplicare a legii în eforturile acestora de a identifica și urmări în justiție atacurile antisemite în mod mai eficient și mai eficace".**

"Antisemitismul care s-a manifestat în România între cele două războaie mondiale a crescut direct din semințele sădite în evenimentele majore ale dezvoltării țării începute la jumătatea secolului al XIX-lea. Din motive care puteau diferi de la o persoană la alta sau de la un grup la altul, în viața politică, culturală și spirituală a societății românești au existat, în forme variate și cu diverse intensități, puternice curente antisemite."
(Raportul Final al Comisiei Internaționale pentru Studierea Holocaustului în România)

Potrivit *Definiției de lucru a antisemitismului* adoptată de IHRA, unele exemple contemporane de antisemitism în viața publică, media, în școli, la locul de muncă și în sfera religioasă pot include, luând în considerare contextul general dar fără a se limita la acestea:

- Instigarea la uciderea sau prigonirea evreilor, în numele unei ideologii radicale, al unei poziții extremiste sau religii, complicitatea la acestea sau încuviințarea lor.
- Promovarea unor acuzații mincinoase, dezumanizante, ce demonizează evreii, a unor afirmații stereotipe despre evrei sau despre așa-zisa putere exercitată colectiv de evrei - așa cum ar fi, în mod special dar nu exclusiv, mitul despre o conspirație mondială a evreilor sau despre controlul de către evrei al mijloacelor de informare în masă, al economiei, al guvernelor sau al altor instituții ale societății.

- Acuzarea evreilor ca popor ce ar fi responsabil pentru fapte reale sau imaginare comise de un singur evreu sau de un grup de evrei sau chiar pentru fapte comise de ne-evrei.
- Acuzarea cetățenilor de origine evreiască că sunt mai loiali Israelului sau presupuselor priorități mondiale ale evreilor, decât intereselor propriilor lor națiuni.
- Negarea dreptului poporului evreu la autodeterminare, de exemplu prin susținerea faptului că existența Statului Israel este o acțiune rasistă.
- Aplicarea de standarde duble asupra poporului evreu, prin solicitarea ca acesta să aibă o conduită ce nu este așteptată sau solicitată a se manifesta din partea oricărei alte națiuni democratice.
- Utilizarea de simboluri sau imagini asociate cu antisemitismul clasic pentru a caracteriza statul Israel sau cetățenii acestuia (de exemplu, acuzații că evreii l-ar fi ucis pe Isus sau acuzarea acestora de comiterea de ucideri rituale).
- Compararea politicii contemporane a Israelului cu cea a naziștilor.
- Atribuirea colectivă către evrei a responsabilității pentru acțiuni ale statului Israel.

Manifestările pot include vizarea statului Israel, conceput ca o colectivitate evreiască. Cu toate acestea, criticarea Israelului, în mod similar cu cea adusă oricărui alt stat, nu poate fi, în sine, considerat ca antisemitism.

Necesitatea adoptării unui act normativ distinct care să introducă măsuri pentru prevenirea și combaterea antisemitismului decurge și din faptul că propagarea în public a ideilor, concepțiilor și doctrinelor antisemite, precum și a simbolurilor sau materialelor antisemite, în special pe Internet și prin intermediul rețelelor de socializare, nu au putut fi combătute prin intermediul mijloacelor legislative aflate la dispoziție în prezent.

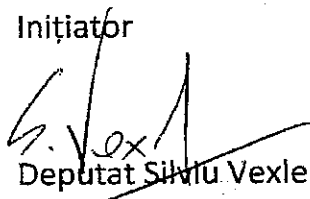
În același timp, promovarea luptei împotriva antisemitismului trebuie să fie avută în vedere într-un context mai larg, alături de lupta împotriva intoleranței, discriminării, rasismului, xenofobiei etc.

În calitate de stat care a deținut președinția IHRA, la momentul adoptării definiției de lucru a antisemitismului, adoptarea de către Parlamentul României a prezentei legi va transmite un mesaj puternic tuturor partenerilor de dialog ai României, respectiv va aduce claritate și va consolida politica de eliminare a oricăror forme și manifestări antisemite.

Este important de menționat că în 2018 se împlinesc 80 de ani de la introducerea în România a legilor rasiale și antisemite, care au constituit catalizatorul Holocaustului pe teritoriul românesc.

În acest moment simbolic, adoptarea “Legii privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea antisemitismului”, va reprezenta atât un instrument legislativ esențial cât și o expresie a puternicului angajament politic de a acționa hotărât împotriva tuturor formelor de manifestare ale acestei percepții, bazată pe ură împotriva evreilor, iar prestigiul României va fi puternic consolidat în plan internațional.

Inițiator

Deputat Silviu Vexler – Minorități

Co-Inițiatori (Camera Deputaților)

Proiect de Lege privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea antisemitismului

Nr. crt.	Nume / Prenume	Grup Parlamentar	Semnătura
1.	VAROJAN PAMBOCCIANI	MINORITATI	
2.	SUCIU V. DANIEL	PSD	
3.	SZABO ÖDÖN	UUR	
4.	VANGOR VARGAMON	ALDE	
5.	DRIDIU GABRIEL	MINORITATI	
6.	TOMAC EUGEN	PMP	
7.	NEDEGU NICOLAE	PNL	
8.	CRISTIAN GABRIEL JEDLER	USR	
9.	MASE GABRIEL	PSD	

Anexa 1 la Expunerea de Motive

Romanian
Chairmanship
2016

Definiția de lucru a antisemitismului

Pe 26 mai 2016, Plenara IHRA de la București a decis să:

Adopte următoarea definiție a antisemitismului, neobligatorie din punct de vedere juridic:

“Antisemitismul reprezintă o anume percepție referitoare la evrei, care poate fi exprimată ca fiind ură împotriva evreilor. Manifestările verbale și fizice de antisemitism sunt îndreptate împotriva evreilor și ne-evreilor și/sau proprietăților acestora, împotriva instituțiilor comunităților evreiești și locațiilor lor religioase.”

Pentru a orienta IHRA în activitatea sa, următoarele exemple pot fi ilustrative:

Manifestările pot include vizarea statului Israel, conceput ca o colectivitate evreiască. Cu toate acestea, criticarea Israelului, în mod similar cu cea adusă oricărui alt stat, nu poate fi, în sine, considerat ca antisemitism. Antisemitismul, în mod frecvent, acuză evreii de conspirații pentru a face rău umanității, iar evreii sunt, de obicei, învinuiți pentru *lucrurile care merg rău/greșit*. Această idee este exprimată în discursul public, în scris, în forme de expresie vizuală sau acțiuni și includ stereotipuri calomnioase și însușiri cu caracter negativ.

Exemple contemporane de antisemitism în viața publică, media, în școli, la locul de muncă și în sfera religioasă pot include, luând în considerare contextul general dar fără a se limita la acestea:

- Instigarea la uciderea sau prigonirea evreilor, în numele unei ideologii radicale, al unei poziții extremiste sau religii, complicitatea la acestea sau încuviințarea lor.
- Promovarea unor acuzații mincinoase, dezumanizante, ce demonizează evreii, a unor afirmații stereotipe despre evrei sau despre așa-zisa putere exercitată colectiv de evrei – așa cum ar fi, în mod special dar nu exclusiv, mitul despre o conspirație mondială a evreilor sau despre controlul de către evrei al mijloacelor de informare în masă, al economiei, al guvernelor sau al altor instituții ale societății.
- Acuzarea evreilor ca popor ce ar fi responsabil pentru fapte reale sau imaginare comise de un singur evreu sau de un grup de evrei sau chiar pentru fapte comise de ne-evrei.
- Negarea faptelor, a scopului, a mecanismelor (ex. existența camerelor de cazare) sau a planului urmărit prin genocidul comis împotriva poporului evreu de regimul național-socialist german și de către susținătorii și complicii acestuia în timpul celui de-al doilea Război Mondial (Holocaustul).
- Acuzarea evreilor ca popor, sau a Israelului ca stat, de a fi inventat sau exagerat Holocaustul.
- Acuzarea cetățenilor de origine evreiască că sunt mai loiali Israelului sau presupuselor priorități mondiale ale evreilor, decât intereselor propriilor lor națiuni.
- Negarea dreptului poporului evreu la autodeterminare, de exemplu prin susținerea faptului că existența Statului Israel este o acțiune rasistă.

- Aplicarea de standarde duble asupra poporului evreu, prin solicitarea ca acesta să aibă o conduită ce nu este așteptată sau solicitată a se manifesta din partea oricărei alte națiuni democratice.
- Utilizarea de simboluri sau imagini asociate cu antisemitismul clasic pentru a caracteriza statul Israel sau cetățenii acestuia (de exemplu, acuzații că evreii l-ar fi ucis pe Isus sau acuzarea acestora de comiterea de ucideri rituale).
- Compararea politicii contemporane a Israelului cu cea a naziștilor.
- Atribuirea colectivă către evrei a responsabilității pentru acțiuni ale statului Israel.

Actele de antisemitism constituie infracțiuni atunci când sunt astfel stabilite prin lege (de exemplu, negarea Holocaustului sau, în anumite state, distribuirea de materiale antisemite).

Infracțiunile au caracter antisemit atunci când țintele atacurilor, fie că sunt persoane sau bunuri imobile - precum clădiri, școli, lăcașuri de cult sau cimitire - sunt alese fiindcă sunt, sau sunt percepute ca fiind, evreiești sau având legătură cu evreii.

Discriminarea antisemită reprezintă refuzul de a acorda evreilor accesul la posibilități sau servicii accesibile altora și este ilegală în multe state.

TEXTE ADOPTATE

P8_TA(2017)0243

Combaterea antisemitismului

Rezoluția Parlamentului European din 1 iunie 2017 referitoare la combaterea antisemitismului (2017/2692(RSP))

Parlamentul European,

- având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE) și, în special preambulul, al doilea paragraf și paragrafele patru - șapte, articolul 2, articolul 3 alineatul (3) al doilea paragraf și articolul 6,
- având în vedere articolul 17 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,
- având în vedere Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene din 7 decembrie 2000,
- având în vedere Decizia-cadru 2008/913/JAI a Consiliului din 28 noiembrie 2008 privind combaterea anumitor forme și expresii ale rasismului și xenofobiei prin intermediul dreptului penal¹,
- având în vedere Directiva 2012/29/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității și de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/220/JAI a Consiliului²,
- având în vedere adoptarea în 2015 a Agendei europene privind securitatea,
- având în vedere Rezoluția 2106 (2016) a Consiliului Europei din 20 aprilie 2016 privind „Angajament reînnoit pentru combaterea antisemitismului în Europa”,
- având în vedere concluziile primului Colocviu anual al Comisiei privind drepturile fundamentale, organizat la Bruxelles, în perioada 1-2 octombrie 2015 și intitulat „Toleranță și respect: prevenirea și combaterea urii antisemite și islamofobe în Europa”,
- având în vedere numirea în cadrul Comisiei, în decembrie 2015, a unui coordonator pentru combaterea antisemitismului,

¹ JO L 328, 6.12.2008, p. 55.

² JO L 315, 14.11.2012, p. 57.

- având în vedere înființarea, în iunie 2016, a unui Grup la nivel înalt al UE pentru combaterea rasismului, xenofobiei și a altor forme de intoleranță,
 - având în vedere Codul de conduită privind combaterea discursurilor ilegale de incitare la ură din mediul online, convenit la 31 mai 2016 între Comisie și principalele societăți informatice, precum și cu alte platforme și societăți care gestionează rețele de socializare,
 - având în vedere Rezoluția sa din 13 decembrie 2016 referitoare la situația drepturilor fundamentale în Uniunea Europeană în 2015¹,
 - având în vedere atacurile teroriste violente care i-au vizat pe membri ai comunității evreiești și care au avut loc în ultimii ani în mai multe state membre,
 - având în vedere responsabilitatea principală a guvernelor de a garanta securitatea și siguranța tuturor cetățenilor lor și, prin urmare, responsabilitatea lor principală de a monitoriza și preveni violența, inclusiv violența antisemită, precum și de a-i urmări în justiție pe autori,
 - având în vedere articolul 123 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât numărul incidentelor antisemite în statele membre ale UE a crescut în mod semnificativ în ultimii ani, după cum relatează, printre altele, Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) și Agenția pentru Drepturi Fundamentale a UE (FRA);
 - B. întrucât s-a relatat că măsurile de securitate specifice, odată aplicate, au contribuit la prevenirea și reducerea numărului de atacuri antisemite violente;
 - C. întrucât combaterea antisemitismului este o responsabilitate a întregii societăți,
 1. subliniază că discursurile de incitare la ură și toate formele de violență împotriva cetățenilor europeni de origine evreiască sunt incompatibile cu valorile Uniunii Europene;
 2. invită statele membre și instituțiile și agențiile UE să adopte și să aplice definiția operațională a antisemitismului a Alianței Internaționale pentru Comemorarea Holocaustului (IHRA)² pentru a sprijini autoritățile judiciare și de aplicare a legii în eforturile acestora de a identifica și urmări în justiție atacurile antisemite în mod mai eficient și mai eficace și încurajează statele membre să urmeze exemplul dat de Regatul Unit și Austria în această privință;
 3. invită statele membre să ia toate măsurile necesare pentru a contribui în mod activ la asigurarea securității cetățenilor lor evrei și a infrastructurilor religioase, educative și culturale evreiești, consultându-se îndeaproape și purtând un dialog direct cu comunitățile evreiești, organizațiile societății civile și cu ONG-urile care își desfășoară activitatea în domeniul luptei împotriva discriminării;
 4. salută numirea în cadrul Comisiei a coordonatorului pentru combaterea antisemitismului

¹ Texte adoptate, P8_TA(2016)0485.

² http://ec.europa.eu/newsroom/just/item-detail.cfm?item_id=50144

și îndeamnă Comisia să furnizeze toate instrumentele și sprijinul necesare pentru ca această funcție să fie cât mai eficace;

5. invită statele membre să numească coordonatori la nivel național pentru combaterea antisemitismului;
6. îi încurajează pe membrii parlamentelor naționale și regionale și pe liderii politici să condamne în mod sistematic și public declarațiile antisemite și să pronunțe discursuri opuse și alternative, precum și să constituie grupuri parlamentare împotriva antisemitismului care să reunească mai multe partide, pentru a consolida lupta la nivelul întregii clase politice;
7. subliniază rolul important al organizațiilor societății civile și al educației în prevenirea și combaterea tuturor formelor de ură și de intoleranță și solicită acordarea unui sprijin financiar mai mare;
8. invită statele membre să încurajeze mass-media să promoveze respectarea tuturor confesiunilor și aprecierea diversității, precum și formarea jurnaliștilor privind toate formele de antisemitism pentru a combate eventualele prejudecăți;
9. invită statele membre în care nu au fost invocate încă niciodată motivele legate de rasă, naționalitate sau origine etnică, religie sau convingeri ca circumstanță agravantă în cazul unei infracțiuni penale să remedieze această situație cât mai curând posibil și să aplice pe deplin și în mod corespunzător Decizia-cadru a Consiliului privind combaterea anumitor forme și expresii ale rasismului și xenofobiei prin intermediul dreptului penal, pentru a garanta că actele antisemite sunt urmărite în justiție de autoritățile statelor membre, atât în mediul online, cât și offline;
10. insistă asupra faptului că trebuie să se ofere autorităților de aplicare a legii formare specifică privind combaterea infracțiunilor motivate de ură și a discriminării și să se înființeze unități de combatere a infracțiunilor motivate de ură în cadrul forțelor de poliție, acolo unde astfel de unități nu există deja, și invită agențiile UE și organizațiile internaționale să sprijine statele membre în oferirea acestor cursuri de formare;
11. încurajează cooperarea transfrontalieră la toate nivelurile în ceea ce privește urmărirea în justiție a infracțiunilor motivate de ură și, mai presus de toate, urmărirea în justiție a infracțiunilor grave, cum ar fi activitățile teroriste;
12. invită UE și statele sale membre să depună mai multe eforturi pentru a asigura crearea unui sistem global și eficient de colectare sistematică a unor date fiabile, relevante și comparabile privind infracțiunile motivate de ură, defalcate pe motivație, incluzând actele de terorism;
13. invită statele membre, în ceea ce privește Codul de conduită convenit între Comisie și principalele societățile informatice, să îndemne intermediarii online și platformele de comunicare socială să ia măsuri rapide pentru prevenirea și combaterea discursului antisemit care instigă la ură în mediul online;
14. evidențiază faptul că școlile oferă o oportunitate unică de a transmite valorile toleranței și respectului, deoarece ele au contact cu copiii începând de la o vârstă fragedă;
15. încurajează statele membre să promoveze cursurile privind Holocaustul („Shoah”) în

școli și să se asigure că profesorii sunt formați în mod corespunzător pentru această sarcină și pentru a aborda problema diversității în clasă; încurajează, de asemenea, statele membre să ia în considerare revizuirea manualelor școlare pentru a se asigura că istoria evreilor și viața contemporană a evreilor sunt prezentate într-o manieră cuprinzătoare și echilibrată și că toate formele de antisemitism sunt evitate;

16. solicită Comisiei și statelor membre să acorde mai mult sprijin financiar activităților specifice și proiectelor educaționale, să stabilească și să consolideze parteneriatele cu instituțiile și comunitățile evreiești și să încurajeze schimburile dintre copiii și tinerii de confesiuni diferite prin intermediul activităților comune, lansând și sprijinind campanii de sensibilizare în acest sens;
17. invită Comisia să colaboreze îndeaproape cu actorii internaționali, cum ar fi UNESCO, OSCE și Consiliul Europei, precum și cu alți parteneri internaționali, pentru a combate antisemitismul la nivel internațional;
18. invită Comisia să solicite participarea în cadrul IHRA cu statut consultativ;
19. încurajează fiecare stat membru să comemoreze în mod oficial Ziua Internațională a Holocaustului la 27 ianuarie;
20. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, guvernelor și parlamentelor statelor membre ale UE și ale țărilor candidate, Consiliului Europei, OSCE și Organizației Națiunilor Unite.

LEGE

privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea antisemitismului

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. 1. – Prezenta lege are ca scop stabilirea unor măsuri pentru prevenirea și combaterea antisemitismului.

Art. 2. – În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următorul înțeles :

a) prin *antisemitism* se înțelege atât percepția referitoare la evrei exprimată ca ură împotriva acestora cât și manifestările verbale sau fizice, motivate de ură împotriva evreilor, îndreptate împotriva evreilor sau ne-evreilor ori a proprietăților acestora, împotriva instituțiilor comunităților evreiești sau lăcașurilor lor de cult;

b) prin *organizație cu caracter antisemit* se înțelege orice grup format din trei sau mai multe persoane, care își desfășoară activitatea temporară sau permanent, în scopul promovării ideilor, concepțiilor sau doctrinelor antisemite. În această categorie pot fi incluse organizațiile cu sau fără personalitate juridică, partidele și mișcările politice, asociațiile și fundațiile, societățile reglementate de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și orice alte persoane juridice care intră sub incidența prezentei legi;

c) prin *simboluri antisemite* se înțelege: drapelele, emblemele, insignele, uniforme, sloganurile, formulele de salut, precum și orice alte asemenea însemne, care transmit idei, concepții sau doctrine care promovează antisemitismul;

d) prin *materiale antisemite* se înțelege: imagini, mesaje text, conținut audio-video, precum și orice alte asemenea reprezentări, care transmit idei, concepții sau doctrine care promovează antisemitismul.

Art. 3. – Fapta persoanei de a promova, în public, în orice mod, idei, concepții sau doctrine antisemite se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani și interzicerea unor drepturi.

Art. 4. – Distribuirea sau punerea la dispoziția publicului, prin orice mijloace, de materiale antisemite constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la un an la 5 ani.

Art. 5. – (1) Confectionarea, vânzarea, răspândirea, precum și deținerea în vederea răspândirii de simboluri antisemite se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la 3 ani și interzicerea unor drepturi.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și utilizarea în public a simbolurilor antisemite.

(3) Nu constituie infracțiune fapta prevăzută la alin. (1) sau (2), dacă este săvârșită în interesul artei sau științei, cercetării ori educației sau în scopul dezbaterii unor aspecte de interes public.

Art. 6. – (1) Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea unor drepturi inițierea sau constituirea unei organizații cu caracter antisemit, aderarea sau sprijinirea, sub orice formă, a unui astfel de grup.

(2) Dacă faptele prevăzute la alin. (1) au fost urmate de săvârșirea unei infracțiuni, se aplică regulile privind concursul de infracțiuni.

(3) Nu se pedepsesc persoanele care au comis faptele prevăzute la alin. (1), dacă denunță autorităților existența organizației, înainte ca aceasta să fi fost descoperită și să se fi început săvârșirea vreuneia dintre infracțiunile care intră în scopul grupului.

(4) Dacă persoana care a săvârșit una dintre faptele prevăzute la alin. (1) și (2) înlesnește, în cursul urmăririi penale, aflarea adevărului și tragerea la răspundere penală a unuia sau mai multor membri ai unui grup infracțional organizat, limitele speciale ale pedepsei se reduc la jumătate.

